

Roll No.....

Total No. of Pages : 4

Total No. of Questions : 9

उत्तरमध्यमा द्वितीयखण्ड

विषय कोड : 824

साहित्यम्

चतुर्थ प्रश्नपत्रम्

समय : 3 घण्टे

पूर्णांक : 100

सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

1. उचितं विकल्पं लिखत :

10

(क) काव्यमीमांसायाः लेखकः कः अस्ति ?

(दण्डी, राजशेखरः)

(ख) यायावरः कः अस्ति ?

(कालिदासः, राजशेखरः)

(ग) काव्यमीमांसायाः प्रथमाधिकरणम् केन नाम्ना प्रसिद्धम् ?

(कविरहस्यम्, कविचर्या)

(घ) काव्यमीमांसा कस्य विषयस्य कृतिः अस्ति ?

(नाट्यशास्त्रस्य, साहित्यशास्त्रस्य)

(ङ) राजशेखरस्य पितुः नाम किम् अस्ति ?

(दुर्दकः, रविशेखरः)

2. रिक्तस्थानानि पूरयत :

10

- (क) अवन्तिसुन्दरी राजशेखरस्य ..... अस्ति।
(ख) अकालजलदः प्रपौत्र ..... आसीत्।
(ग) ..... चौहानवंशीया सह विवाहः अभवत्।
(घ) इति यायावरीयः ..... विषये कथितम् ?
(ङ) अथातः ..... मीमांसयिष्यामहे।

3. यथोचितं योजयत :

10

- (क) प्रथमोध्यायः ..... काव्यपुरुषोत्पत्तिः।
(ख) द्वितीयोध्यायः ..... शास्त्रसंग्रहः।
(ग) तृतीयोध्याय ..... शास्त्रनिर्देशः।
(घ) काव्यमीमांसा ..... मतविस्तरम्।
(ङ) मुनीनां ..... अष्टादशप्रकरणी।

4. सत्यम्-असत्यम् चिनुत :

10

- (क) काव्यमीमांसा काव्यम् अस्ति।
(ख) काव्यमीमांसा अष्टादशप्रकरणी आसीत्।
(ग) काव्यमीमांसायाः चतुर्थोऽध्याये शिष्यप्रतिभा नास्ति।
(घ) व्युत्पत्तिकविपाकाः काव्यमीमांसायाम् अस्ति।
(ङ) वाङ्मयमुभयथा शास्त्रं काव्यं चेति राजशेखरेण कथितम्।

5. एकशब्देन उत्तरत —

10

- (क) रामायणम् कस्य रचना अस्ति ?
(ख) महाभारतम् इति ग्रन्थे कति पर्वाणि सन्ति ?
(ग) बालरामायणम् केन लिखितम् ?
(घ) विक्रमोर्वशीयम् नाटकम् केन लिखितम् ?
(ङ) भारवेः रचनायाः नाम किम् अस्ति ?

6. संस्कृतसाहित्ये राजशेखरस्य योगदानं सरलसंस्कृतेन निरूपयत।

10

अथवा

महाकवि कालिदासस्य संस्कृत-साहित्ये अवदानं स्वकीयेन सरलसंस्कृतेन वर्णयत।

7. लघु उत्तरीय प्रश्नाः।

20

- (क) प्रथमाधिकरणे काव्यमीमांसायां के के विषयाः समागताः तेषां नामानि लिखत।
(ख) अधोलिखितं पूरयत —
द्वा सुपर्णा सयुजा ..... ।
..... अभिचाकशीति।
(ग) काव्यमीमांसायां उल्लिखितं सूत्रलक्षणं लिखत।
(घ) कथापुरुषव्यवहारं श्लोकेन लिखत।
(ङ) अधोलिखितं श्लोकं पूरयत —
मा निषाद! प्रतिष्ठां ..... ।
..... काममोहितम् ॥

-
8. राजशेखरानुसारेण काव्यपुरुषोत्पत्तिं लिखत (विस्तरेण)। 10
9. काव्यमीमांसायां शास्त्रनिर्देशविषये किं कथितं विस्तरेण लिखत। 10

अथवा

काव्यमीमांसायाः सारांशं पाठ्यक्रमाधारितं संक्षेपेण लिखत।